

humor, a komikus iránt. De ő ezt is a tudomány érdekében hasznosítja: megvédendő kandidátusi téziseit – stílszerűen – a komikum tárgy köréből készíti.

Ehhez és a többi munkájához szívből kívánunk mindannyian jó egészséget és sok sikert.

Stoll Béla

Lukácsy Sándor hatvanéves

Lukácsy Sándor a felszabadulás után kibontakozó új magyar értelmiség vezető képviselőjeként indult pályáján. 1923. április 11-én született Csornán, az Eötvös Kollégium tagjaként a budapesti egyetemen végezte tanulmányait, majd hamarosan a fiatal magyar értelmiség folyóiratának, a Valóságnak szerkesztői között dolgozott. Nagy szerepet vállalt a felszabadulást követő esztendőik irodalmi és közéleti vitáiban, később a könyvkiadás szervezésében a Népművelési Minisztérium könyvkiadó osztályának vezetőjeként. Értékes munkát végzett a magyar történelem és irodalom forradalmi hagyományainak gondozásában, antológiákat szerkesztett, szöveggyűjteményeket és irodalomtörténeti dokumentumokat adott közre, általában a reformkor és a szabadságharc időszakából. Közéjük tartoznak *Kossuth zászlaja alatt* (1951), *Haladó kritikánk Bessenyeitől Adyig* (1952), *Kossuth* (1952), *Rabszolga Washington sírjánál* (Kossuth emigránstársainak írásai Amerikáról, 1953), *A halhatatlan szabadság dala* (Írások Petőfiről, 1953), *Kortársak nagy írókról* (1954, 1956) című kiadványai, illetve a Balassa Lászlóval közösen sajtó alá rendezett *Vörösmarty Mihály. 1800–1855* (1955) című irodalomtörténeti dokumentumgyűjtemény. Közreadta, illetve kísérő tanulmánnyal látta el Eötvös Károly (1952), Bajza József (1954), Váli Mari (1955), Papp Dániel (1957) a reformkori életképirók (1958), Erdélyi János (1961), Vajda Péter (1972) és mások műveit, sajtó alá rendezte Eötvös József Szalay Lászlóhoz írt leveleit (1967), *Szamártestamentum* címmel összeállította a középkori francia mesék és boházatok antológiáját (1962). Közben közéleti vitákban hallatta szavát, folyóiratszerkesztésre készült, részt vállalt az ötvenes évek közepének irodalompolitikai küzdelmeiben. Nagy szerepe volt abban, hogy irodalomtörténetírásunk megszabadult a szektás-dogmatikus gondolkodás kötelező sablonjaitól.

A hatvanas évek elején az Irodalomtudományi Intézetben folyó Petőfi-kutatások irányítója, az Intézet tizenkilencedik századi kutatásokkal foglalkozó osztályának vezetője lett. A tőle megszokott lendülettel fogott hozzá a költő világnézetének irodalomtörténeti vizsgálatához és bemutatásához. Idehaza és külföldön végzett kutatásai nyomán a francia szocializmus ideológusainál fedezte fel Petőfi Sándor forradalmi eszméinek forrását, ekkor jelentek meg *Petőfi és Cabet* (1966), illetve „... és piros zászlókkal” (1967–1968) című tanulmányai. A megújuló Petőfi-kutatások eredményeként szerkesztette – Varga Jánossal együtt – a *Petőfi és kora* (1970) című tanulmánykötetet, s reformkori irodalmunk gondozásának jegyében rendezte sajtó alá egy-egy kölcsével (*A Hymnus költője*, 1974), illetve Vörösmartyval („Ragyognak tettei...”, Horváth Károllyal és Szőrényi Lászlóval közösen, 1975) foglalkozó tanulmánygyűjteményt. Tudományos eredményei feltűnőek voltak, a viták persze nem maradtak el: Lukácsy Sándor összefoglaló munkája azóta is az íróasztalfiókban várja a kiadói érdeklődést, remélhetőleg ennek a várakozásnak nem kell sokáig tartania. Voltak esztendőik, midőn úgy tetszett, hogy Lukácsy visszavonulóban van a tudományos közélet vitáiból, munkássága mostanában élénkült meg ismét: irodalomtörténeti „kincsásaival”, elfelejtett írók körül végzett felfedező munkájával, kritikai és képzőművészeti tanulmányaival mind gyakrabban találkozunk a folyóiratokban. Hatvanadik születésnapján ehhez a megújuló munkához kívánunk neki fiatalos kedvet és friss erőt.

Pomogáts Béla